

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року

м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

разів, скільки забажають. Також викладачі надають посилання на додаткові навчальні ресурси, Протоколи діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей МОЗ України, електронні презентації лекцій, де зосереджена вся необхідна інформація щодо всіх нозологічних форм, що вивчають студенти на 5 курсі на кафедрі дитячих інфекційних хвороб. Крім того, протягом кожного дистанційного заняття у додатку Teams до пакету Microsoft Office 365, студенти мають можливість задати запитання та отримати відповідь щодо клінічного випадка у реальному часі з викладачем.

За допомогою віртуальних пацієнтів студенти можуть не лише поглиблювати знання та здатність мислити, вони насправді можуть розвивати практичні навички. Студентам надається можливість зібрати анамнез захворювання та життя, провести фізикальне обстеження на основі візуальних ознак, таких як, наприклад, ціаноз, висипка та ін., та даних перкусії, аускультатії, здійснювати моніторинг за найважливішими життєвими показниками, чуючи звуки контролю, а також аналізувати лабораторні тести та результати інструментального дослідження.

Результати проведеного анкетування щодо якості проведення практичних занять на кафедрі дитячих інфекційних хвороб серед 92 студентів показали, що 36% надають перевагу саме віртуальному пацієнту, як найефективнішій формі самостійної роботи.

Висновки.

1. Віртуальний пацієнт на платформі Body Interact посилює здатність студентів критично мислити та міркувати в реальному часі, оскільки статус пацієнта змінюється протягом певного періоду.

2. Body Interact покращує когнітивні процеси, які включають визначення кроків в бажаній послідовності під час складних клінічних ситуацій, розвиваючи навички передбачення та управління ризиками.

3. Body Interact сприяє та зміцнює свідому, навчену поведінку команди, що стосується співпраці, координації та обміну при міжпрофесійному спілкуванні.

4. Body Interact виявляє прогалини в знаннях, є хорошим засобом для підготовки до іспитів і дозволяє студентам вчитися на своїх клінічних помилках.

ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОГО ФОРМУВАННЯ ЛІКАРІВ – ІНТЕРНІВ ПЕДІАТРІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Боярська Л.М., Герасимчук Т.С., Дмитрякова Г.М., Котлова Ю.В.

Ключові слова: лікарі-інтерни педіатри, змішана форма навчання

Вступ. Оволодіння знаннями та практичними навичками клінічних дисциплін в умовах змішаної форми навчання є складним, але дуже відповідальним процесом. Для отримання бажаного результату за обмежений термін навчання необхідні значна концентрація зусиль всіх учасників процесу, використання нових стратегій та колективного інтелектуального потенціалу педагогічного колективу кафедри.

Основна частина. Вважаємо за необхідне формувати у лікарів-інтернів професійну зацікавленість, зваженість при прийнятті професійних рішень, навички ефективної командної роботи, спонукати до відповідальної самостійної роботи.

Маючи власний досвід, радимо впроваджувати в навчальний процес лікарів-інтернів монотематичні навчально-практичних конференції з метою засвоєння тем навчальної програми, які є дуже важливими та/або складними для розуміння в межах відведених програмою годин. Важлива командна робота професорсько-викладацького колективу кафедри та учнів – лікарів-інтернів у визначенні теми та мети навчально-практичних конференцій, у формуванні програми, питань для обговорення та дискусії. В подальшому саме лікарі-інтерни під керівництвом своїх наставників-викладачів готують матеріал до доповідей, аналізують історії хвороб, збирають літературні довідки, ілюструють презентаційний матеріал, відпрацьовують доповіді та проводять засідання конференції перед своїми колегами інтернами, студентами старших курсів, наставниками-

викладачами. Таким чином, лікарі-інтерни опановують досвід лікарів-організаторів, лікарів-аналітиків, лікарів -експертів, доповідачів та засвоюють професійні знання.

Наступним позитивним досвідом у формуванні майбутніх фахівців лікарів-педіатрів є підготовка лікарями-інтернами клінічного аналізу складних для діагностики захворювань у дітей – пацієнтів клінічної бази, коли лікар-інтерн сам безпосередньо приймає участь у діагностично-лікувальному процесі з викладачем наставником або аналізує історію хвороби дитини з орфанним захворюванням, потім готує доповідь диференціального діагнозу для колег, надає сучасну літературну довідку, вчиться сам та презентує колегам результати аналізу клінічних даних, формулювання діагнозу, призначення обстеження та лікування.

Значно розширює професійні знання організація оглядів актуальних публікацій у медичній періодичній літературі України та світу, яку готують лікарі-інтерни також під керівництвом викладачів-наставників. Можливість опанувати вмінням аналізу наукових публікацій, визначити сучасні тенденції в діагностичному та лікувальному процесі робить засідання жвавими та цікавими, надає найбільш актуальні на даний момент часу теоретичні знання і дозволяє виробити практичні навички, максимально прийнятні і корисні в майбутньому професійному житті і роботі.

В процесі взаємодії викладача та інтерна за представленими видами робіт відбувається постійний процес передачі досвіду, знань, професійних навичок.

Використання переваг змішаної форми навчання – взаємодії учасників при дистанційному навчанні за допомогою відеоконференцій, вебінарів, онлайн-семінарів, інтерактивність взаємодії всіх учасників освітнього процесу, гнучке застосування контролю якості освіти, надання нової ролі викладачеві, насамперед як наставника, оскільки багато роботи лікарі-інтерни виконують самостійно, але під керівництвом викладача, змінює акценти педагогічного процесу. За умов використання найсучасніших новітніх інформаційних та телекомунікаційних технологій при навчанні лікарів – інтернів педіатрів на кафедрі дитячих хвороб, які надає ЗДМУ, досягається мета – навчити майбутніх лікарів не тільки системним знанням діагностики, лікування, профілактики хвороб дитячого організму, але й мотивувати для безперервного професійного навчання у майбутньому, щоб бути сучасними, аргументованими, впевненими спеціалістами.

ЧИ ПОТРІБНО ВІДМОВЛЯТИСЬ ВІД ОНЛАЙН-МЕТОДИК ВИКЛАДАННЯ ПІСЛЯ ЗАВЕРШЕННЯ ПАНДЕМІЇ COVID19 ?

Боярська Л.М., Корнієнко Г.В., Дмитряков В.О.

Ключові слова: пандемія Covid19, змішане та дистанційне навчання, інтернатура, дитяча хірургія.

Вступ. Ще до пандемії почали розвиватись дистанційні методики викладання, поряд з традиційними. Так, на кафедрі дитячих хвороб ЗДМУ ще з 2013 року з успіхом впроваджена електронна система дистанційного навчання Moodle. Цикл дитячої хірургії використав можливості системи для подачі лекційного матеріалу лікарям-інтернам дитячим хірургам.

Карантин, у зв'язку з пандемією Covid19, дав поштовх для подальшого розвитку дистанційних та змішаних форм навчання. В даний час, коли Запоріжжя і область знаходяться в червоній зоні карантинних заходів, вони широко впроваджені в навчальний процес. Після закінчення пандемії, на що ми маємо надію, постане питання – як в подальшому відноситись до здобутків дистанційного навчання і чи потрібно їх використовувати взагалі? Маємо сміливість відповісти на ці питання.

Основна частина. Свого часу ми звикли до того, що процес викладання у вищому навчальному закладі, це читання лекцій викладачем, здебільшого професором, перед численною студентською аудиторією, це семінарські заняття, де з окремими групами студентів (інтернів) займаються викладачі – доценти і асистенти. Практичні заняття,